

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor
HOTĂRÂREA nr.- 3 - 43/2024

cu privire la examinarea contestației cet. XXXXXX XXXXXX împotriva deciziei
Inspecției procurorilor din xx.xx.2024 privind încetarea procedurii disciplinare în
privința procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Dan Bitianov

mun. Chișinău

29 noiembrie 2024

Examinând în ședință publică contestația cet. XXXXXX XXXXXX împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2024 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Dan Bitianov și audiind informația prezentată de către raportorul Octavian Lazarev, Colegiul de disciplină și etică,-

CONSTATĂ:

La xx.xx.2024, Consiliul Superior al Procurorilor a înregistrat cu nr. XXXX sesizarea dlui XXXXXX XXXXXX, prin care solicită tragerea la răspundere disciplinară a procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, Dan Bitianov.

Autorii sesizării, XXXXXX XXXXXX, invocă cercetarea incompletă a circumstanțelor cazului și adoptarea unor decizii ilegale, solicitând tragerea la răspundere disciplinară a procurorului Bitianov Dan pentru comiterea abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.f¹) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, *încălcarea Codului de etică al procurorilor (pct.6.1.5)*,

În susținerea alegațiilor sale, petentul XXXXXX XXXXXX a invocat că, la xx.xx.2023, Procurorul General interimar XXXXXX XXXXXX, în temeiul demersului adjunctului procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef-adjunct al Oficiului XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, a dispus retragerea cauzei penale nr. XXXXXX de la organul de urmărire penală al IP XXXXXX al DP mun. Chișinău și a transmis-o pentru efectuarea în continuare a urmăririi penale organului de urmărire penală al Direcției Politiei mun. Chișinău. Cu toate ca s-a scurs un termen de un an de la emiterea ordonanței de către Procurorul General interimar, urmărirea penală nu s-a mișcat absolut. Procurorul Procuraturii mun. Chișinău, Bitianov Dan, în conducerea căruia se află cauza penală nu a formulat nici o indicație care ar fi orientat urmărirea penală spre stabilirea adevărului, favorizând în așa mod acțiunile infracționale ale cet. XXXXXX XXXXXX, care și până la moment gestionează proprietatea sustrasă de la stat prin scheme de fals.

Astfel, petentul constată că în activitatea procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Bitianov Dan nu a asigurat supremația legii, integritatea, profesionalismul și corectitudinea, nu a respectat legislația națională și nu a asigurat o conducere a urmăririi penale deplină și echitabilă, prin care fapt a prejudiciat interesele statului și a sa, în calitate de persoană pătimită, nu a conștientizat faptul ca acționează din numele societății și în interes public, precum și nu s-a străduit să mențină echilibrul dintre interesul general al societății și interesele și drepturile fiecărui cetățean, fapte ce constituie abateri disciplinare.

Verificând argumentele invocate, Inspecția procurorilor a stabilit că, urmărirea penală în cauza nr. XXXXXX a fost începută, la xx.xx.2015, de către organul de urmărire penală al XXXXXX lui National Anticorupție, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) din Codul penal.

Potrivit actului de sesizare, se pretinde că, [...].

La xx.xx.2015, prin ordonanța prim-adjunctului Procurorului General, XXXXXX XXXXXX, s-a dispus efectuarea urmăririi penale de către organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție, iar conducerea urmăririi penale de către Procuratura Anticorupție.

La xx.xx.2018, prin ordonanța Procurorului General, XXXXXX XXXXXX, s-a dispus retragerea cauzei penale din gestiunea organului de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție și transmiterea acesteia organului de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție XXXXXX al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, pentru efectuarea urmăririi penale, în continuare, iar conducerea urmăririi penale de către Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul XXXXXX.

La xx.xx.2020, prin ordonanța Procurorului General, XXXXXX XXXXXX, s-a dispus retragerea cauzei penale din gestiunea organului de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție XXXXXX al Direcției de Poliție a mun. Chișinău și transmiterea acesteia organului de urmărire penală din cadrul Centrului Național Anticorupție, pentru efectuarea urmăririi penale în continuare, iar conducerea urmăririi penale de către Procuratura Anticorupție.

La xx.xx.2020, prin ordonanța procurorului XXXXXX XXXXXX, a fost dispusă încetarea urmăririi penale și clasarea procesului penal în cauza nr. XXXXXX, în temeiul prevederilor art.275 pct.8), art.285 și art.286 din Codul de procedură penală, pe motiv că există o hotărâre neanulată de clasare a cauzei penale pe aceleași temeuri.

La xx.xx.2021, prin încheierea Judecătoriei mun. Chișinău, sediul XXXXXX, a fost admisă parțial plângerea cet. XXXXXX XXXXXX și s-au declarat nule ordonanța din xx.xx.2020 de încetare și clasare a cauzei penale nominalizate, cât și ordonanța procurorului ierarhic superior din xx.xx.2020, iar în partea prin care s-a solicitat recunoașterea recurentului în calitate de parte vătămată în proces și să-i fie prezentate copiile actelor solicitate, cerința a fost respinsă. Încheierea menționată *supra* a fost menținută prin Decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2021.

La xx.xx.2021, prin ordonanțată adjunctului interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, XXXXXX XXXXXX, urmărirea penală în cauza de referință a fost reluată.

La xx.xx.2021, prin ordonanța Procurorului General interimar Dumitru Robu, s-a dispus retragerea cauzei penale din gestiunea organului de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție și transmiterea acesteia organului de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție XXXXXX al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, pentru efectuarea urmăririi penale în continuare, iar conducerea urmăririi penale de către Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul XXXXXX.

La xx.xx.2022, prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, a fost dispusă conexarea la cauza penală de referință a cauzei penale nr. XXXXXX, pornită la xx.xx.2015, în baza art.361 alin.(2) lit. d) din Codul penal.

La xx.xx.2023, prin ordonanța Procurorului General interimar XXXXXX XXXXXX, s-a dispus retragerea cauzei penale din gestiunea organului de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție XXXXXX al Direcției de Poliție a mun. Chișinău și transmiterea acesteia organului de urmărire penală al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, pentru efectuarea urmăririi penale în continuare, sub conducerea Procuraturii municipiului Chișinău, Oficiul XXXXXX, cauza fiind repartizată pentru conducerea urmăririi penale unui procuror din cadrul Secției conducere a urmăririi penale.

La xx.xx.2023, prin ordonanța procurorului ierarhic superior, a fost format un grup de procurori, prin care procurorul Dan Bitianov a fost desemnat conducător al grupului de procurori.

La xx.xx.2023, la cererea petentului XXXXXX XXXXXX, acesta a fost primit în audiență de către procurorul Bitianov. Potrivit fișei de audiență, cet. XXXXXX menționează: „*am primit explicațiile de rigoare*”. O altă audiență a fost realizată la data de xx.xx.2024.

La xx.xx.2023, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX, s-a respins ca neîntemeiată cererea lui XXXXXX XXXXXX privind accelerarea urmăririi penale, instanța constatând că nu există pericolul încălcării termenul rezonabil al urmăririi penale.

S-a constatat că, procuror Bitianov, în scopul cercetării sub toate aspectele, complet și obiectiv, a circumstanțelor speței, a coordonat acțiunile procesuale necesare de efectuat cu ofițerul de urmărire penală în gestiunea căruia se află cauza.

Ulterior, la xx.xx.2023 și, respectiv, xx.xx.2024, în - concordanță cu prevederile art.52 alin.(l) pct.14) din Codul de procedură penală, a formulat indicații scrise privind efectuarea acțiunilor procesuale și de urmărire penală.

La rândul său, aspectele legate de desfășurarea urmăririi penale și respectarea termenului rezonabil la efectuarea urmăririi penale au făcut obiect de examinare în ordinea controlului ierarhic superior, urmare a sesizării cet. XXXXXX XXXXXX, de către Procurorul General interimar, XXXXXX XXXXXX, care prin ordonanța din xx.xx.2024, a constatat *inter alia* că, „...*examinând cererea depusă de către XXXXXX XXXXXX în raport cu materialele cauzei nr.XXXXXX, careva argumente care să pună la îndoială obiectivitatea organului de urmărire penală sau să justifice deficiențe în procesul de administrare a probelor, nu au fost invocate.*

Adițional, nu au fost identificate circumstanțe, elemente faptice și obiective prevăzute de art. 33, art. 54 și art.57¹ din Codul de procedură penală, care ar pune la îndoială rezonabilă imparțialitatea sau competența profesională a reprezentanților organului de urmărire penală și a procurorilor din cadrul procuraturii teritoriale sau care ar indica la faptul că aceștia ar fi acționat cu rea-credință la investigarea și emiterea hotărârilor pe cazul dat, ceea ce ar împiedica buna desfășurare a urmăririi penale în continuare pe caz... ”.

Anterior, o cerere similară, prin care s-a solicitat retragerea cauzei și transmiterea acesteia altui organ de urmărire penală, a fost examinată în ordine de control ierarhic și respinsă prin ordonanța procurorului-șef al Procuraturii municipiul Chișinău, XXXXXX XXXXXX din xx.xx.2024.

Ordonanțele adoptate la xx.xx.2024 și xx.xx.2024 nu au fost contestate de către dl XXXXXX XXXXXX.

Urmare a verificării sesizării și a materialului probator, prin decizia sa din xx.xx..2024, Inspekția procurorilor nu a stabilit îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu de către procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Dan Bitianov, la instrumentarea cauzei penale nr. XXXXXX, dispunând încetarea procedurii disciplinare, în privința procurorului Dan Bitianov, din motiv că nu au fost identificate temeieri de tragere la răspundere disciplinară.

În context, de menționat că, potrivit prevederilor art.3 din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02,2016, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează, or independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului, legată de exercitarea atribuțiilor sale.

În condițiile prevederilor art. 13 din Legea cu privire la Procuratură și ale Codului de procedură penală, activitatea procurorului poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior și a instanței judecătorești.

Art.36 din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 stipulează, că procurorii sânt sancționați disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute la art.3 8 din lege.

Potrivit art.40 alin.(1),(2) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, procurorul poate fi tras la răspundere disciplinară în termen de 1 an de la data comiterii abaterii disciplinare, dar prin excepție de la prevederile alin.(1), în cazul comiterii unei abaterii disciplinare în activitatea procesuală, termenul de tragere la răspundere disciplinară este de 3 ani de la data comiterii abaterii respective.

Conform prevederilor art.49 alin.(1) lit. a) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, în cazul în care rezultatele verificării sesizării nu identifică nici un temei de tragere la răspundere disciplinară, inspectorul, printr-o decizie motivată, încetează procedura disciplinară.

Decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării în termen de 10 zile de la data recepționării deciziei, la Colegiul de disciplină și etică.

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, decizia de încetare a procedurii disciplinare a fost emisă la data de xx.xx.2024, nefiind anexată la procedură data și modul informării a petentului cu rezultatele examinării, după care, contestația a fost depusă la Consiliul Superior al Procurorilor, la xx.xx.2024.

În continuare, în condițiile arătate, Colegiul constată că, autorul sesizării a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Studiind contestația depusă de către cet. XXXXXX XXXXXX, materialele depuse de către petentul, audiindu-l în ședința publică și verificând argumentele expuse de petitioner, în raport cu actele administrate în ședința, Colegiul consideră că contestația depusă este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, deoarece sesizarea depusă inițial este vădit neîntemeiată.

Cu referire la caz, Colegiul constată că, Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile procurorului Dan Bitianov nu au fost stabilite careva temeiuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de către procurorul vizat a unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Astfel, organul de urmărire penală a întreprins acțiuni de urmărire, inclusiv dintre cele formulate în indicațiile scrise ale procurorului, iar o altă serie de acțiuni sunt în proces de executare. Astfel, s-au efectuat acțiuni procesuale și de urmărire penală precum cercetarea de obiecte și documente, ridicarea documentelor, audiere a martorului, interpelări etc. La moment, sunt formulate demersuri privind identificarea anumitor acte care lipsesc la autoritățile ce le-au întocmit sau care urmau să le păstreze, inclusiv acte de procedură de ridicare a acestora.

Se reține că, prin ordonanța procurorului ierarhic superior din xx.xx.2023 a fost format grupul de procurori, drept temei pentru această acțiune servind complexitatea cauzei și necesitatea efectuării unui volum mare de acțiuni de urmărire penală. Această constatare vine să fundamenteze criteriul prevăzut la art.20 alin.(1) pct. 1) din Codul de procedură penală, *respectarea termenului rezonabil de efectuare a urmăririi penale*, constatarea menționată, *fiind menținută*, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2023, care nu a identificat pericolul încălcării termenul rezonabil al urmăririi penale.

În conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, activitatea procesual-penală a procurorului poate fi supusă exclusiv controlului realizat de către procurorul ierarhic

superior și, ulterior, controlului judecătoresc. O altă formă de control a activității procurorului este interzisă și ar echivala cu o imixtiune în activitatea acestuia. Or, la această etapă, actele de control (*ordonanțele procurorilor ierarhic superiori și încheierea judecătorului de instrucție*) îndeplinite pe dimensiunea de verificare a respectării de către procurorul Bitianov a termenelor rezonabile la desfășurarea urmăririi penale, demonstrează că acestea nu au fost încălcate.

Reieșind din aceste prevederi ale normelor enumerate, Colegiul concluzionează că în procedurile folosite de către petiționar și contestate la Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, nu au fost încălcate careva drepturi și libertăți fundamentale ocrotite de lege.

Inspekția procurorilor a dat răspuns la toate întrebările formulate de către petentul XXXXXX XXXXXX.

Reieșind din art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, prevede expres cazurile de tragere la răspunderea disciplinară a procurorului.

Astfel, Inspekția procurorilor a verificat acțiunile procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Dan Bitianov, dacă întrunesc elementele abaterilor disciplinare prevăzute la art.38 din Legea nr.3/2016.

Colegiul reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză. Iar conform art.41 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, o sancțiune disciplinară se aplică procurorului proporțional cu gravitatea abaterii disciplinare.

Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, fapt care, în cazul examinat, nu a putut fi probat.

Sub aspectul laturii subiective, Colegiul reține că în speță nu se regăsește forma de vinovăție cerută de lege pentru a se constata existența abaterii disciplinare în acțiunile procurorului vizat.

Totodată, Colegiul apreciază critic alegațiile petentului, și stabilește că, procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Dan Bitianov și-a desfășurat activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează (art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură), adoptând hotărârile analizate, reieșind din propria sa convingere, având la bază un anumit material probator, care i-a permis să adopte și să mențină hotărârile în cauză, circumstanțe care nu pot servi temei pentru tragerea lor la răspundere disciplinară.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului, legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Într-o altă ordine de idei, necesită a fi subliniat faptul, că Colegiul de disciplină și etică nu examinează legalitatea însăși a actelor dispuse în cadrul examinării petițiilor, în cadrul urmăririi penale, reprezentării acuzării în instanța de judecată, dar verifică și se expune asupra modului în care decide un procuror să acționeze într-o speță concretă și corespunderea acestui mod, legilor și actelor normative în vigoare ce reglementează conduita profesională a procurorului.

Exercitarea unui control asupra legalității sau a temeiniciei modului de soluționare a

procesului penal respectiv de către procurorii vizați nu este posibilă în cadrul procedurii reglementate de dispozițiile Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură. Respectarea principiului independenței decizionale exclude această analiză în cadrul procedurii disciplinare, o asemenea verificare constituind prerogativa exclusivă a autorităților ierarhic superioare, și după caz, a controlului judiciar exercitat de instanța de judecată, aspect care în situația analizată a putut și a fost pus în aplicare.

La fel, Colegiul constată că celelalte argumente invocate în contestația depusă nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea Republicii Moldova nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, pct.77⁶ - 77⁷ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-228/16 din 14.09.2016, cu modificările ulterioare, Colegiul, -

HOTĂRĂȘTE:

1. A respinge contestația depusă de către cet. Xxxxxx Xxxxxx, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx..2024 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Dan Bitianov.

2. Hotărârea poate fi contestată în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării acesteia, la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul colegiului.

**Președinte al
Colegiului de Disciplină și etică**

semnat

Vladislav GUȚAN